

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ





دانشکده علوم پزشکی شیراز (مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی ((EDC))

vectorbo.com

مدرس: دکتر طاهر گورابی
گروه هدف: اعضای محترم هیات
علمی و دانشجویان

عنوان کارگاه: بررسی
محتوای برنامه های آموزشی
در پاسخگویی به نیازهای
سلامت جامعه

هدف کلی کارگاه

ارتقای نظام آموزش در راستای پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه

طراحی برنامه توانمندسازی در دانشگاه جهت پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه

اصلاح کوریکلوم گروه های آموزشی در راستای پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه

مقدمه

- با توجه به نقش آموزش عالی در سلامت و توسعه جامعه باید نظام آموزشی طوری برنامه ریزی شود تا در جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه حرکت کند.
- لازمه دستیابی به پاسخگویی اجتماعی ایجاد زمینه بروز استعدادها و توانمندی ها است که مستلزم دسترسی همگان به امکانات آموزشی بدون در نظر گرفتن رشته تحصیلی، قومیت، جنسیت، مذهب و فرهنگ است.

تعریف پاسخگویی اجتماعی در حیطه سلامت

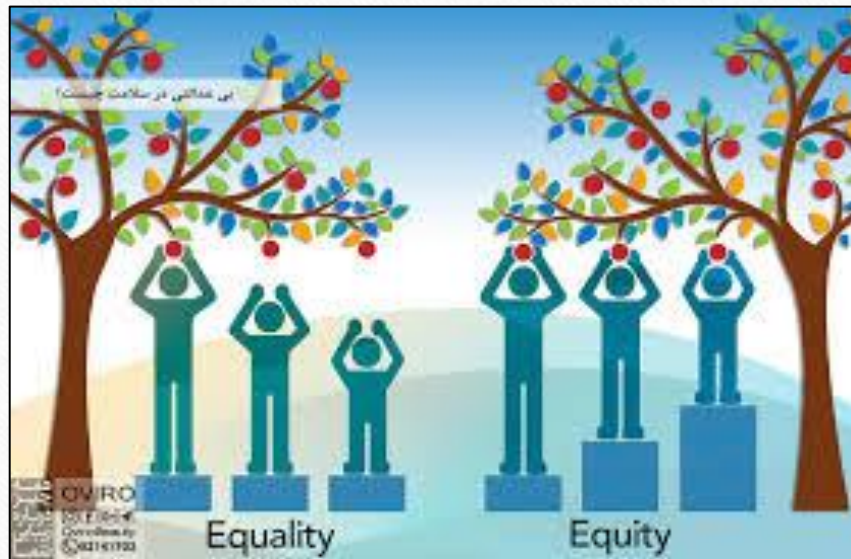
- **سازمان بهداشت جهانی** پاسخگویی اجتماعی در حیطه فعالیت های مرتبط با سلامت عمومی جامعه به صورت هدایت کلیه فعالیت های آموزشی، پژوهشی و خدماتی برای برطرف نمودن نگرانی ها و اولویت های سلامت در جامعه تحت پوشش تعریف می کند.

- **تعریف عدالت آموزشی:**

- ایجاد فرصت های لازم برای برخورداری تمام افراد لازم التعلیم کشور از آموزش و پرورش با کیفیت و متناسب با استعدادها و نیازهای فردی و اجتماعی است به گونه ای که حق هیچ یک به نفع دیگری استفاده نشود

ماموریت پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

• اهمیت پاسخگویی اجتماعی به حدی زیاد است که سازمان بهداشت جهانی اقداماتی در جهت پاسخگو کردن رشته های علوم پزشکی در قبال نیازهای جامعه ایجاد نموده است که نتیجه این موافقتنامه آفریقای جنوبی شامل ۱۰ بند است:



• پیش بینی نیازهای سلامت جامعه

• مشارکت با نظام سلامت و سایر ذیربطان

• تعریف نقش های پزشکان و سایر حرفه های مرتبط با سلامت

• توسعه آموزش مبتنی بر پیامد

• ایجاد حاکمیت پاسخگو در دانشکده های پزشکی

• تصحیح استانداردهای آموزشی، پژوهشی و ارائه خدمت

ماموریت پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

- حمایت دائمی از ارتقاء کیفیت در آموزش، پژوهش و آرایه خدمت
- ایجاد مکانیسم های الزام آور در اعتبار بخشی
- ایجاد تعادل در اصول کلی و جهانی با ویژگی های منطقه ای
- تعریف نقش جامعه

اهداف پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

- ایجاد مدل بومی در نظام آموزش پزشکی
- پیش بینی تغییرات مستمر در نیازهای حوزه سلامت جامعه
- انطباق برنامه های آموزش عالی حوزه سلامت با نیازهای حوزه سلامت جامعه
- حرکت در جهت ارتقای پاسخگویی اجتماعی سیاستهای آموزش عالی سلامت
- حرکت در جهت ارتقای جنبه های پاسخگویی اجتماعی کوریکولوم ها
- حرکت در جهت جلب مشارکت نهادهای اجتماعی در برنامه ریزی های آموزشی
- ارتقای نقش اعضای هیات علمی به عنوان الگوهای آموزنده در زمینه پاسخگویی
- انگیزه سازی اعضای هیات علمی به منظور حضور موثر در عرصه های اجتماعی
- حرکت در جهت ارتقای دانش دانشجویان در حوزه مفاهیم پاسخگویی اجتماعی

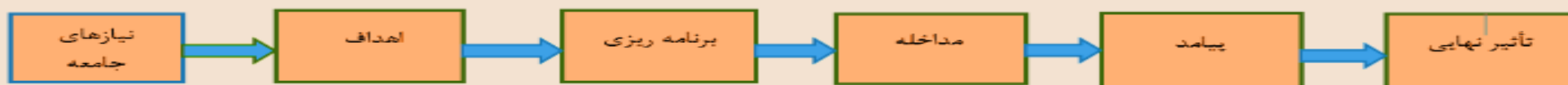
پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

- رفع نیازهای سلامت جامعه:

- رفع نیازهای سلامت جامعه در سیستم سلامت از امور واجب و لازم است. بنابراین وظیفه موسسه های آموزشی فقط تربیت فارغ التحصیلان با صلاحیت های خاص یک رشته تحصیلی نمی باشد بلکه علاوه بر فارغ التحصیلان با صلاحیت حرفه ای باید توانمندی برطرف کردن مشکلات سلامت جامعه داشته باشند و خود موسسه آموزشی باید در جهت شناسایی و رفع نیازهای جامعه گام بردارد.

پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

سطوح توجه به نیازهای جامعه



مسئولیت پذیری اجتماعی
(Social Responsibility)

پاسخ دهی اجتماعی (Social Responsiveness)

پاسخگویی اجتماعی (Social Accountability)

پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

• مسئولیت پذیری اجتماعی:

- جهت شناسایی نیازها و مشکلات جامعه نیاز به استفاده از روشهای معتبر نیازسنجی و اقدامات لازم در بررسی نمودن نیازهای جامعه تحت پوشش است.

• پاسخ دهی اجتماعی

- در آموزش علوم پزشکی علاوه بر نیازسنجی از جامعه و برنامه ریزی آموزشی بر مبنای نیاز سنجی نیاز به تدوین برنامه های آموزشی برای دانشجویان رشته های مختلف جهت مواجهه آنها با مشکلات جامعه می باشد که در قالب برنامه های آموزشی برای رفع مشکلات جامعه تلاش کنند.

پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

• پاسخگویی اجتماعی:

- علاوه بر موارد ذکر شده شناسایی نیازها و مشکلات جامعه و برنامه ریزی و اجرای برنامه ها در سطح جامعه در راستای برطرف کردن مشکلات جامعه باید ارزیابی شود.
- دانشگاه های علوم پزشکی در این سطح علاوه بر نیازسنجی و برنامه ریزی مناسب باید اجرای برنامه ها در سطح جامعه با سایر سازمان ها و ارگان ها ایجاد نمایند.

پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

- **تربیت نیروی انسانی پاسخگو:**

- برای رسیدن به هدف پاسخگویی اجتماعی در یک سازمان و رفع نیازهای سلامت در سیستم سلامت وجود نیروی انسانی بسیار ضروری است. یکی از اجزای نظام سلامت نظام آموزشی است که مهم ترین وظیفه یک نظام آموزش علوم پزشکی پاسخگو تربیت دانش آموختگانی است علاوه بر اینکه در یک سیستم پاسخگو باید درست عمل کنند باید خودشان به صورت انفرادی هم در برابر جامعه پاسخگو باشند. این فارغ التحصیلان باید هم اهداف، سیاست ها و برنامه های سیستم ارایه خدمت را بشناسند و به جای درمان در اندیشه سلامت و ارتقای سلامت جامعه باشند

پیاده سازی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی

- **ارایه خدمت موثر:**

- مهم ترین پیامد نظام آموزشی پاسخگو به جامعه ارایه خدمت خوب و موثر به آن جامعه است.
- نظام آموزش علوم پزشکی به دو طریق بر سلامت جامعه تاثیرگذار است
- تربیت فارغ التحصیلان برای ارایه خدمات خوب و موثر به جامعه
- نظام آموزشی با پشتوانه اعضای هیات علمی خود خدماتی در راستای رفع مشکلات و نیازهای سلامت به جامعه ارایه دهد.

شاخص های رفع نیازهای سلامت جامعه

طبقه اصلی	زیر طبقه	طبقه فرعی		
رفع نیازهای سلامت جامعه	تولید علم مرتبط با جامعه	تولید علم به عنوان هدف در نظام آموزشی		
	تربیت نیروی انسانی پاسخگو	فارغ التحصیل با توانمندی مناسب	فارغ التحصیل با صلاحیت های مبتنی بر جامعه	
		فارغ التحصیل با نگرش مبتنی بر جامعه	تربیت فارغ التحصیل متناسب با نیاز جامعه	
		پرورش رهبرانی برای ارتقاء سلامت جامعه	تربیت فارغ التحصیلان چند بعدی	
		ارائه خدمت مؤثر	پاسخ به نیازهای مشتریان	پاسخگویی اجتماعی در مقابل پاسخگویی فردی
			اعتماد جامعه به نظام ارائه خدمت	یکپارچگی نظام ارائه خدمت
			سلامت و رضایت و عدالت بعنوان هدف	کاهش هزینه درمان
	کاهش بار بیماری ها		کاهش سرگردانی بیماران	

ساختار نظام آموزشی پاسخگو

- در کشور ایران نظام آموزش علوم پزشکی که همان نظام آموزش عالی سلامت است بخشی از وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی است که به عنوان نظام سلامت کشور ایفای نقش می کند. بنابراین نظام آموزش علوم پزشکی زیرمجموعه نظام سلامت می باشد که وجود این ساختار **در ایران برای پاسخگویی اجتماعی** می تواند بسیار مفید باشد.
- ادغام ساختاری نظام آموزش علوم پزشکی با نظام ارائه خدمت و نظام پژوهشی در سال ۱۳۶۳ در ایران انجام شد و به سمت پاسخگویی اجتماعی قدم مهمی برداشته شد.

ساختار نظام آموزشی پاسخگو

- ساختار نظام آموزش علوم پزشکی پاسخگو به نیازهای جامعه به صورت شکل زیر می توان در نظر گرفت که به ساختار نظامند ایران شباهت دارد.



ساختار ادغام یافته

- اگر هر سه حوزه نظام مراقبت سلامت که شامل **آموزش، پژوهش و ارائه خدمت** است در یک ساختار مشترک و ادغام یافته مشابه ساختار دانشگاه های علوم پزشکی در ایران جای بگیرد و با یک مدیریت مشترک اداره شود شرایط برای رسیدن به چشم انداز مشترک یعنی پاسخگویی به جامعه بسیار آسان تر ایجاد می شود.
- تربیت افراد برای پاسخگویی نیازهای جامعه با وجود اینکه دانشجوی در مدت تحصیل هیچ مواجهه ای با جامعه نداشته میسر نخواهد بود و اینکه صرفا در کلاس درس یا فقط در مراکز درمانی آموزش ببینند در پاسخگویی اجتماعی در نظام سلامت موثر نخواهد بود.

سیاست گذاری مبتنی بر جامعه

- یکی از کارکردهای اصلی و کلان در نظام آموزشی در ایران بحث سیاست گذاری و برنامه ریزی های کلان آموزشی در سطح کشور است. با وجود متمرکز بودن دانشگاه های علوم پزشکی در ایران **نظام آموزش عالی سلامت یکی از بخش های وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی محسوب می شود.**
- **سه مساله نیاز سنجی از جامعه، برنامه ریزی مبتنی بر جامعه و پذیرش دانشجو** مواردی است که نظام آموزش عالی سلامت برای پاسخگویی به نیازهای جامعه در سیاست گذاری های خود باید به آن توجه نماید

سیاست گذاری مبتنی بر جامعه

طبقه اصلی	زیر طبقه	طبقه فرعی
سیاست گذاری مبتنی بر جامعه	نیازسنجی از جامعه	بازخورد گرفتن از سیستم بالادستی
		شناسایی عوامل موثر بر جامعه
		نیازسنجی مداوم از جامعه
	پذیرش دانشجو مبتنی بر نیاز جامعه	ایجاد رشته متناسب با نیاز جامعه
		تعداد پذیرش در رشته ها متناسب با نیاز جامعه
		سیاست جذب دانشجو مبتنی بر نیاز جامعه
	برنامه ریزی مبتنی بر جامعه	برنامه ریزی پویا
		چشم انداز مشترک
		چشم انداز مبتنی بر جامعه
		برنامه ریزی مرتبط با جامعه

نیازسنجی از جامعه

- نیازسنجی از جامعه مهم ترین و اصلی ترین اقدامی است که باید در نظام آموزشی انجام شود. بررسی و شناسایی نیازها و مشکلات جامعه بر روی تمام فرایندهای نظام آموزشی تاثیر مستقیم دارد. برای رسیدن به هدف نهایی نظام آموزشی که همان رفع نیازهای سلامت جامعه و بالا رفتن سطح سلامت جامعه است شناختن نیازهای سلامت جامعه بسیار مهم می باشد.
- بنابراین لازم است نظام آموزشی یک سیستم نیازسنجی جامع داشته باشد تا پیام هایی که از جامعه دریافت می کند تحلیل و شناسایی نماید.

نیازسنجی از جامعه

- منابع مهم نیازسنجی شامل:
- مطالعات بر روی بیماری های موجود در حوزه جغرافیایی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی و بار بیماریهای موجود در کل کشور
- دوم: مطالعات بر روی عوامل خطرزای سلامت که شناسایی، برنامه ریزی و کنترل تاثیر زیادی بر سلامت عمومی جامعه دارد.
- سوم: سودمند بودن مراقبت های سلامت است
- نیازسنجی از جامعه برای تعیین اهداف آموزشی و محتوای آموزشی در رشته های مختلف است. نیاز است بار بیماریها و عوامل خطرزای بومی هر کشور و منطقه شناسایی شده و در رشته های مختلف اهداف و محتوای آموزشی آن رشته ها بر مبنای نیازهای شناسایی شده تعیین و تدوین شود.

پذیرش دانشجو با هدف پاسخگویی اجتماعی

- پذیرش دانشجو باید مبتنی بر چشم انداز و هدف نظام آموزشی باشد. افرادی برای رشته های مختلف علوم پزشکی پذیرش نماید که علاوه بر توانایی های جسمی و ذهنی، دغدغه کمک کردن و خدمت کردن به جامعه را داشته باشد.
- **پذیرش دانشجو باید با پیش بینی نیاز آینده جامعه به نوع رشته و تعداد پذیرش دانشجو در هر رشته است.**
- یکی از برنامه هایی که برای پاسخگویی به نیازهای سلامت جامعه نقش بسیار اساسی دارد درگیر شدن کل موسسه های آموزشی یا همان دانشگاه های علوم پزشکی در جامعه است که می تواند نقش مهمی در رفع نیازهای سلامت جامعه داشته باشد.

درگیر شدن در جامعه در راستای پاسخگویی به نیازهای جامعه

طبقه اصلی	زیر طبقه	طبقه فرعی
درگیر شدن در جامعه	مدیریت پاسخگو	مدیریت توانمند
		وجود منابع کافی
	هیأت علمی پاسخگو و درگیر جامعه	هیأت علمی توانمند
		هیأت علمی درگیر در جامعه
	مؤسسه آموزشی درگیر در جامعه	ایفای نقش مرتبط با نظام سلامت
		ارتباط نظام آموزشی با جامعه

اعضای هیات علمی پاسخگو و درگیر در جامعه

- اعضای هیات علمی رکن اصلی دیگر نظام آموزشی است. برای اینکه یک موسسه آموزشی به نیازهای جامعه پاسخگو باشد باید تک تک اعضای هیات علمی آن موسسه وارد جامعه شده و در بطن جامعه درگیر شوند که این امر سبب شناسایی بهتر نیازها و برنامه ریزی مناسب برای رفع نیازها می شود.
- اعضای هیات علمی که وظیفه آموزش و تربیت دانشجویان را بر عهده دارند. ارتباط بیشتر این افراد با جامعه و دانشجویان سبب تعامل بیشتر دانشجویان با جامعه خواهد شد.

موانع و مشکلات در ساختار پاسخگویی اجتماعی جامعه

- **در ایران با توجه به ساختار ادغام یافته دانشگاه های علوم پزشکی و وجود شبکه های بهداشت و درمان و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی و حتی خانه های بهداشت روستایی** زمینه بسیار مناسبی برای ورود نظام آموزشی و بدنه آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی در این مراکز فراهم است.
- متأسفانه از این امکانات در ایران به خوبی استفاده نمی شود و موسسات آموزش علوم پزشکی از جامعه تحت پوشش خود کاملاً دور هستند و حتی نیازهای آنها را به خوبی نمی شناسند و برنامه ای برای رفع نیازهای آنها ندارند.
- بنابراین طراحی برنامه های آموزشی سبب تربیت دانش آموختگانی پاسخگو با توانمندی های مورد نیاز جامعه باشد تا نیازهای سلامت جامعه را شناسایی و برای رفع آن نیازها اقدام نمایند.

آموزش مبتنی بر جامعه

طبقه اصلی و زیر طبقه	طبقه فرعی
آموزش مبتنی بر جامعه	آموزش در محیط واقعی
	آموزش در بطن جامعه
	آموزش مرتبط با جامعه
	کوریکولوم مبتنی بر صلاحیت
	آموزش مبتنی بر پیامد

آموزش در محیط واقعی

- اولین قدم در آموزش مبتنی این است که دانشگاه های علوم پزشکی از تمام منابع موجود در جامعه برای آموزش استفاده کنند و آموزش را فقط محدود به کلاس های درس و بیمارستان ندانند. موسسه های آموزشی برای اجرای برنامه های آموزشی از محیط دانشکده و بیمارستان های آموزشی بیرون رفته و در محیط واقعی خدمات خود را ارائه دهند و در قالب ارائه خدمت به جامعه دانشجویان تجارب کافی فراهم نمایند.

آموزش مرتبط با جامعه

- اهداف آموزشی برنامه درسی براساس نیازها و مشکلات اولویت بندی شده جامعه بدست آید و سپس با توجه به این اهداف، استراتژیهای مناسب آموزشی بر پایه آموزش در بطن جامعه طراحی گردد. برنامه های آموزشی علاوه بر بطن جامعه در محیط های واقعی اجرا گردد.
- بنابراین اعضای هیات علمی باید از روشهای آموزش و ارزشیابی معتبر برای ایجاد تجارب یادگیری واقعی در جامعه برای دانشجویان استفاده نمایند.

کوریکلوم مبتنی بر صلاحیت

- اگر یک برنامه درسی مرتبط با جامعه تدوین شود عملاً مبتنی بر صلاحیت هم خواهد بود. در برنامه درسی مرتبط با جامعه اهداف آموزشی از جامعه استخراج شود و فارغ التحصیلان براساس آن برنامه برای پاسخ به نیازهای جامعه تربیت شوند.
- اولین قدم در تدوین برنامه درسی مرتبط با جامعه در یک نظام آموزشی پاسخگو تربیت فارغ التحصیلان با صلاحیت است و برنامه درسی در رشته های مختلف باید براساس صلاحیت های مورد انتظار برای رفع نیازهای افراد جامعه و رفع مشکلات سلامت کل جامعه باشد.

ارزیابی نظام آموزشی

وجود یک نظام ارزشیابی موثر می تواند ضامن موفقیت و پیشرفت موسسات و برنامه های مختلف باشد. نظام ارزشیابی و اعتباربخشی در زمینه پاسخگویی اجتماعی باید معیارهای ارزشیابی و اعتباربخشی حول محور پاسخگویی اجتماعی باشد تا هم موسسات آموزشی و هم برنامه های آموزشی در این مسیر حرکت کنند.

شاخص های ارزیابی نظام آموزشی

طبقه اصلی	زیر طبقه	طبقه فرعی
ارزیابی نظام آموزشی	ارزیابی تأثیر برنامه بر جامعه	گرفتن باز خورد از داده های نظام سلامت
		ارزشیابی برنامه های مرتبط با جامعه
	اعتبار بخشی مؤسسه	اعتبار بخشی مؤسسه
		ارزشیابی مؤسسه
	اعتبار بخشی برنامه	اعتبار بخشی برنامه
		ارزشیابی برنامه

موانع موجود در راستای تغییر نظام آموزش پزشکی به سمت پاسخگویی اجتماعی

- **مبهم بودن مفهوم پاسخگویی اجتماعی برای تمام سطوح کارکنان نظام آموزشی** (برداشت بسیاری از افراد از پاسخگویی اجتماعی فقط وجود یک کلینیک در حاشیه شهر یا روستاها که دانشجویان به آنجا مراجعه کنند و در آن مراکز خدمات درمانی ارائه کنند) این برداشت کاملا با مفهوم پاسخگویی اجتماعی در نظام آموزش علوم پزشکی متفاوت است).
- **عدم اعتقاد به مبحث پاسخگویی اجتماعی**
- **مقاومت در برابر تغییر**
- **مشغله زیاد اعضای هیات علمی و نداشتن زمان لازم برای درگیر شدن در جامعه**

موانع موجود در راستای تغییر نظام آموزش پزشکی به سمت پاسخگویی اجتماعی

طبقه اصلی	زیر طبقه	طبقه فرعی
موانع پیش رو	عوامل مرتبط با مفهوم	مبهم بودن پاسخگویی اجتماعی
		مشخص نبودن وظایف در جهت پاسخگویی
	عوامل انسانی	پاسخگویی حرکتی برخلاف جهت فعلی
		مقاومت در برابر تغییر
		عدم زمان کافی اعضای هیات علمی برای درگیر شدن در جامعه
		عدم برنامه ریزی مناسب برای اعضای هیات علمی
		عدم اعتقاد به مفهوم پاسخگویی

برنامه های آموزشی جامعه محور و پاسخ گو

- دانشگاه ها و دانشکده های پزشکی به عنوان یک نهاد اجتماعی با دیدگاه پاسخگویی به نیازها و انتظارات جامعه جزء جدا نشدنی آموزش عالی هستند.



- هنن (Hennen) تنها اجرای کوریکلوم آموزش در عرصه و قرار دادن دانشجویان
- در جامعه برای پاسخگویی آموزش پزشکی به نیازهای جامعه کافی نمی داند
- بلکه برای ایفای این نقش نیاز به استراتژی جامع آموزشی
- که شامل ارائه خدمات سلامتی و انجام تحقیقات است را لازم می داند.

برنامه های آموزشی جامعه محور و پاسخ گو

- آموزش باید به نحوی ساماندهی گردد که باعث تغییرات نسبتا ماندگار در **تفکر، نگرش و عمل** یادگیرندگان شود.



World Health
Organization

- سازمان بهداشت جهانی پاسخگویی را تعهد در قبال آموزش، پژوهش و خدمات پزشکی در راستای اولویت نیازهای سلامتی جامعه، منطقه و جهان که مسئولیت آن را به عهده دارد تعریف می کند.
- چهار اصل **عدالت، کیفیت، اثر بخشی و تناسب** برای ارزشیابی مسئولیت پذیری اجتماعی را سازمان بهداشت جهانی پیشنهاد می کند.

شاخص های مربوط به آموزش پاسخگو در گروه های آموزشی

- **پوشش بینی نیازهای جامعه**
- **همکاری و تعامل با نظام سلامت**
- **تربیت و تامین نیروی انسانی کارآمد براساس توانمندی ها و نقش های مورد نیاز جامعه و نظام سلامت**
- **آموزش مبتنی بر دستاورد**
- **مدیریت پاسخگو و اثر بخش**
- **استانداردها**
- **ارتقای کیفیت**
- **سازوکار الزامی برای اعتبار بخشی**
- **اصول جهانی و مقتضیات محلی**
- **نقش جامعه**

موانع و راه کارهای پاسخ گویی اجتماعی برنامه های درسی در آموزش پزشکی

- این موانع توسط یمانی و همکارانش در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در ۸ مقوله دسته بندی شده است:
- ساختار برنامه درسی
- مواجهه دیررس دانشجویان با معضلات سلامت جامعه
- عدم تناسب محتوای درسی با نیازهای جامعه
- توجه بیش تر برنامه درسی به آموزش تئوریک و بالینی
- بی توجهی به شاخص های مهم پزشکان پاسخ گو
- ضعف در همکاری بین دانشگاه و جامعه
- کمبود واحدهای درسی انتخابی در زمینه دروس متمایل به زمینه اجتماعی
- محیط کاری

موانع و راه کارهای پاسخ گویی اجتماعی برنامه های درسی در آموزش پزشکی

- با توجه به این موانع و راهکارهای ارائه شده و تاکید چشم انداز نظام آموزش علوم پزشکی در افق ۱۴۰۴ به پاسخ گویی نیازهای سلامت جامعه یکی از ارکان اساسی این نظام جهت آموزش و آشنایی بیشتر دانشجویان با پاسخ گویی اجتماعی و مسئولیت پذیر نمودن دانش آموختگان در ارائه بهتر مراقبت های سلامت خواهد بود.

موانع و راه کارهای پاسخ گویی اجتماعی برنامه های درسی در آموزش پزشکی

• کمبود مهارت در پزشکان تازه فارغ التحصیل شده یکی از نشانه های نقص در پاسخگویی اجتماعی برنامه های درسی، کمبود دانش، نگرش و مهارت پزشکان متناسب با نیازهای جامعه است.



• اصول مسئولیت پذیری اجتماعی خواستار تعامل با موارد زیر است:

• **شناسایی نیازها و چالش های اجتماعی فعلی و آینده**

• **تطبیق برنامه های دانشکده برای پاسخگویی به آنها**

• **تایید اثرات پیش بینی شده در جهت رفع نیاز جامعه**

ادغام آموزش پزشکی در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی طبق مدل کاتر

- ادغام آموزش پزشکی در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی بهترین استراتژی برای پاسخگویی نظام سلامت و پاسخگویی اجتماعی آموزش پزشکی است.
- مراحل تغییر و حرکت از سمت مرکز خدمات جامع سلامت به مرکز آموزش پزشکی طبق مدل کاتر:
- گام اول: آماده سازی افراد جهت راه اندازی مرکز استاندارد آموزش پزشکی پاسخگو در سطح دانشگاه براساس برنامه درسی منطبق بر نیازهای بومی و منطقه ای
- گام دوم: انتخاب تیم قوی جهت اجرای طرح
- گام سوم: ساختن یک چشم انداز مشترک که توسط تیم راهبردی تدوین شود
- گام چهارم: انتشار چشم انداز

ادغام آموزش پزشکی در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی طبق مدل کاتر

- گام پنجم: توانمندسازی افراد جهت حرکت در راستای چشم انداز
- گام ششم: تصویب برنامه آموزش پزشکی پاسخگو در شورای آموزشی دانشگاه، تصویب و دریافت بودجه، بازسازی ساختمان جهت عرصه فعالیت کارورزان پزشکی، طراحی طرح درس و طرح دوره آموزش پزشکی پاسخگو، استفاده از سامانه سبب در برنامه آموزش پزشکی پاسخگو و ارائه آموزش توسط متخصصان پزشک خانواده
- گام هفتم: تحکیم دست آوردها، بسط و گسترش مراکز آموزش پزشکی پاسخگو
- گام هشتم: نهادینه کردن دستاوردها

پاسخگویی و ارزیابی کیفیت خدمات سلامت در سیستم شبکه های بهداشتی و درمانی

- در چارچوب پاسخگویی نظام سلامت به نیاز مشتریان هشت حوزه اصلی در نظر گرفته شده است. شامل دو بعد است. که بعد اول شامل:
 - توجه و رسیدگی فوری
 - کیفیت امکانات رفاهی
 - پشتیبانی و حمایت خانواده و اجتماع

پاسخگویی و ارزیابی کیفیت خدمات سلامت در سیستم شبکه های بهداشتی و درمانی

- بعد دوم شامل:
- احترام به شان و منزلت
- استقلال
- محرمانگی و ارتباطات در پاسخگویی
- مرتبه پاسخگویی نظام سلامت ایران در گزارش جهانی سال ۲۰۰۰ میلادی با نمره ۵/۱۶ در مقیاس صفر تا ۱۰، صدمین کشور و از نظر توزیع پاسخگویی رتبه ۹۳ را در بین ۱۹۱ کشور است.



با تسکین از توبه
شما